Ankenævnet for Forsikring

896/12

Den 10. juli 2012 blev i sag nr. 81.494:

xxxxx xxxxxx
xxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikrede er omfattet af en firmapensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i AP Pension. Hun har den 28/8 2008 været impliceret i et færdselsuheld, hvorved hun har pådraget sig personskade med nedsættelse af erhvervsevnen til følge. Hun klager over, at selskabet efter ulykken har afvist at yde bidragsfritagelse og udbetale invalidepension.

Selskabet henviser til, at klagerens erhvervsevne - hverken midlertidigt eller varigt - på grund af sygdom eller ulykke har været nedsat med mindst halvdelen i en periode, der rækker ud over karenstiden på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1948, ansøgte i marts 2011 om bidragsfritagelse og invalidepension. Ansøgningen blev begrundet med, at hun ved det indledningsvis omtalte færdselsuheld pådrog sig en whiplash-læsion, da hun blev påkørt af en bagfra kommende bil. I ansøgningen angives symptomer i form af hovedpine, nakkesmerter og kognitive problemer. Efter det oplyste havde hun første sygedag den 29/8 2008. I ansøgningen er oplyst følgende sygemeldingsperioder: 29/8 2008 til 31/1 2010 og 28/6 2010 til 28/2 2011. Før ulykken arbejdede hun som administrationschef, og den ugentlige arbejdstid var 37 timer. Pr. 1/3 2011 er hun imidlertid ifølge ansøgningsskemaet overgået til fleksjob med en ugentlig arbejdstid på 14 timer.

Til brug for sagens behandling indhentede selskabet diverse lægelige og kommunale oplysninger, hvoraf nogle gengives/omtales her:

Af journaludskrift fra kommunen fremgår bl.a.:

"Oprettet d./af: 27-01-2009
...
Pgl. oplyser af hun er sygemeldt pga. piskesmæld efter at hun kørte galt i bil den 29.08.08.
Hun genoptog arbejdet delvist den 15.09.08 og troede ikke at hun ville være sygemeldt i særlig lang tid, hvilket er årsagen til at der først er søgt om refusion nu. Sagen har således ikke kunnet følges op rettidigt.

Hun har tidligere gået til fysioterapeut 12 gange, uden større effekt.

Nu går hun til bindevævsmassage, og det synes hun har hjulpet hende. Behandlingen bliver betalt af modpartens forsikringsselskab.

Hun har fået en særlig stol og nogle puder på hendes arbejdsplads, så hun kan hvile efter behov.

Hun arbejder som administrationschef og har genoptaget arbejdet på nedsat tid. I januar måned har hun arbejdet hhv. 25, 22 og 31½ time.
...
Pgl. fylder 61 i næste måned, og forventer at gå på nedsat tid, når hun fylder 62 år.
...
Oprettet d./af: 17-02-2009
...
Startdato: 26-01-2009
Genoptaget arbejde: 24 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 17-03-2009
...
Startdato: 23-02-2009
Genoptaget arbejde: 29 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 24-03-2009
...
Pgl. oplyser at hun fortsat er sygemeldt. Hun synes at det går meget godt, men hun har fortsat gode og knapt så gode dage.
Hun forventer snart at kunne raskmelde sig helt.
...
Oprettet d./af: 21-04-2009
...
Startdato: 02-03-2009
Genoptaget arbejde: 30 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 18-05-2009
...
Startdato: 13-04-2009

Genoptaget arbejde: 24 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 18-05-2009
...
Pgl. oplyser at hun fortsat er sygemeldt. Tilstanden går fortsat lidt op og ned, og lige pt. synes hun at hun har fået det lidt værre.
Hun har jævnligt kontakt til egen læge som oplyser at det er helt normalt at tilstanden svinger, og at det tager tid at komme over et piskesmæld.

Hun håber fortsat at hun snart vil kunne genoptage arbejdet på fuld tid.
...
Hun forventer uanset sygeforløb at gå på nedsat tid og arbejde 3 dage om ugen, når hun fylder 62 i feb. 2010.
...
Oprettet d./af 16-06-2009
...
Startdato: 25-05-2009
Genoptaget arbejde: 31 timer og 30 minutter
...
Oprettet d./af 29-06-2009
...
Pgl. øger fortsat timeantallet i det omfang hun magter det og arbejder nu ca. 31 timer om ugen.
...
Oprettet d./af 21-07-2009
...
Startdato: 22-06-2009
Genoptaget arbejde: 32 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af 24-08-2009
...
Hun har det bedre, men er fortsat generet af følgerne efter piskesmældet. Hun har fortsat gode dage hvor hun ikke tager piller, og knapt så gode dage hvor hun må tage flere smertestillende.

Hun har gået til fysioterapeut 2 gange om ugen, men har i dag aftalt at ændre dette til 1 gang om ugen.

Hun oplyser at hun ikke kan arbejde over som før sygemeldingen og det stresser hende at hun ikke kan følge med i sit arbejde, men hun har en god og forstående arbejdsgiver.
...
Oprettet d./af: 01-09-2009
...
Det fremgår af Ydelsessag at pgl. har genoptaget arbejdet 34 timer om ugen fra uge 27 og derfor betragtes som raskmeldt fra den 29.06.09.
...
Oprettet d./af: 10-09-2009
...
Årsag: Raskmelding
Dato: 24-08-2009
Bemærkning: Sidste sygedag 28.06.09
...

4. 81.494

Oprettet d./af: 20-10-2009
...
Startdato: 05-10-2009
Genoptaget arbejde: 32 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af 17-11-2009
...
Startdato: 26-10-2009
Genoptaget arbejde: 27 timer og 30 minutter
...
Oprettet d./af: 27-11-2009
...
Erhverv:
Pgl. oplyser at være ansat som administrationschef ved ... i ... Møder ind 4-5 dage om ugen, men på nedsat timetal, samt medbringer opgaver hjemme. Oplyser at hun i snit arbejder 27-32 timer om ugen, hvilket er afhængigt af hvordan hun har det, da tilstanden er svingende.
...
Oprettet d./af: 27-07-2010
...
Genoptaget arbejde: 16 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 17-08-2010
...
Startdato: 26-07-2010
Genoptaget arbejde: 18 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 17-08-2010
...
[Klageren] oplyser at hun fra marts måned 10 gik ned i tid fra 37 til 27 pr. uge. Hun har valgt dette da hun ikke synes hun magtede fuld tid. Hun har ikke haft kontakt til sin fagforening i forbindelse med nedsættelse af arbejdstid. Har været ansat i virksomhed i 20 år. Arbejdsgiver ønsker at støtte og fastholde hende i virksomheden.

Oplyser at hun vurderer at hun ikke kan arbejde på almindelige vilkår mere. Hun oplyser at hun kan arbejde ca. 4 timer pr. dag. I øjeblikket arbejder hun 4-5 timer pr. dag.
Har gået til fysioterapi igennem lang tid - går nu ikke til behandling.
Kan tage smertestillende efter behov - receptpligtigt udskrevet af egen læge.

Skadessag kører forsat. [Klageren] har advokat der kører sag mod skadevolders forsikring. Oplyser at hun har fået en erstatning svarende til méngrad på 8.

Oplyser at hun har været til neurolog. Det aftales at hun fremsender journal fra neurologen.

Opfølgningsplan
Arbejder delvist 20-25 timer pr. uge.
...
Oprettet d./af: 13-09-2010
...
Jeg har d.d. haft en personlig opfølgningssamtale med [klageren] i jobcentret.

[Klageren] er sygemeldt fordi hun tidligere har været ude for en ulykke og lider nu af hovedpine, støjoverfølsom, har koncentrationsbesvær og har et hidsigt temperament.

[Klageren] fortæller, at fysioterapien ikke hjælper.
[Klageren] oplyser, at hun har et ønske om at blive indstillet til et fleksjob.

[Klageren] er orienteret om, at hun skal i en arbejdsprøvning for at kunne blive indstillet til fleks. [Klageren] fortæller, at hun ikke kan være væk fra sit job mere end 14 dage og at arbejdspladsen gerne vil ansætte hende i et fleksjob. Da [klageren] har 100 km kørsel hver vej til sit arbejde, vurdere jeg, at det ikke er realistisk at afprøve [klageren] arbejdspladsen. Jeg mener at den tid [klageren] bruger på transport, vil kunne højne hendes arbejdsevne hvis hun arbejdede tættere på hendes bolig.
Jeg har aftalt med [klageren], at jeg tager hendes sag med på faglig sparring, da jeg er i tvivl om der er andre muligheder for afklaring. Efterfølgende indkalder jeg [klageren] til en ny samtale.

[Klageren] har fået sit efterlønsbevis, men ønsker ikke at gå på efterløn. Hun er ansat på 27 timer, men arbejder pt 20 timer.
...
Oprettet d./af: 14-09-2010
...
Startdato: 23-08-2010
Genoptaget arbejde: 21 timer og 30 minutter
...
Oprettet d./af: 23-09-2010
...
[Klageren] er i dag orienteret om, at hvis hun skal afklares i forhold til et fleksjob vil det blive i nær området. Hun er orienteret om, at hvis hun ikke bruger to timer på kørsel hver dag, så vil hendes arbejdsevne muligvis kunne højnes to timer pr dag.
Endvidere er hun orienteret om, at man lovgivningsmæssigt kan indstilles til fleksjob indtil man er 65 år. Da [klageren] indtil nu har kunnet arbejde 20 timer om ugen + 10 timers transport om ugen, mener jeg ikke at hun vil blive tilkendt et fleksjob. [Klageren] er orienteret herom.
...
Oprettet d./af: 30-09-2010
...
Arbejdsmarkedsperspektiv:

[Klageren] er pt ansat på 27 timer på en kontrakt der udløber den 1/3 - 2011. Grunden til den nedsatte tid var, at [klageren] skulle have en periode hvor hun arbejdede mindre og derefter kunne klare 37 timer igen. Det har så efterfølgende vist sig, at [klageren] ikke kan klare mere end max 20 timer.
...
Oprettet d./af: 12-10-2010
...
Startdato: 27-09-2010
Genoptaget arbejde: 15 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 21-11-2010
...
Arbejdsmarkedsperspektiv:
[Klageren] er visiteret til individuel afklaring på ... og det er aftalt, at [klageren] skal i en 4 ugers praktik i væksthuset. Der er mulighed for at praktikken kan være i 5-6 uger.

[Klageren] arbejder fortsat ca.15-20 timer pr. uge, og hun oplyser at der er fundet en afløser for hende da hun ikke længere kan klare alle arbejdsopgaverne. Arbejdspladsen er fortsat interesseret i at ansætte [klageren] i fleksjob.
... fra ... er i gang med at etablere praktikken. Det er ikke sikkert det er muligt før efter juleferien.
...
Arbejdsfastholdelse/delvis genoptagelse af arbejdet, jf. DPLs § 17
[Klageren] arbejder 15-20 timer pr uge. Hun skal fuldtids sygemeldes når hun starter i praktik.
...
Oprettet d./af: 21-12-2010
...
Startdato: 27-09-2010
Genoptaget arbejde: 19 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 21-12-2010
...
Startdato: 04-10-2010
Genoptaget arbejde: 15 timer og 30 minutter
...
Oprettet d./af: 21-12-2010
...
Startdato: 11-10-2010
Genoptaget arbejde: 19 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 21-12-2010
...
Startdato: 18-10-2010
Genoptaget arbejde: 18 timer og 30 minutter
...
Oprettet d./af: 21-12-2010
...
Startdato: 25-10-2010
Genoptaget arbejde: 15 timer og 30 minutter
...
Oprettet d./af: 21-12-2010
...
Startdato: 01-11-2010
Genoptaget arbejde: 17 timer og 30 minutter
...
Oprettet d./af: 21-12-2010
...
Startdato: 08-11-2010
Genoptaget arbejde: 15 timer og 0 minutter1
...
Oprettet d./af: 21-12-2010
...
Startdato: 15-11-2010
Genoptaget arbejde: 17 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 21-12-2010
...

Startdato: 22-11-2010
Genoptaget arbejde: 12 timer og 30 minutter
...
Oprettet d./af: 21-12-2010
...
Startdato: 29-11-2010
Genoptaget arbejde: 7 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 25-01-2011
...
Startdato: 29-11-2010
Genoptaget arbejde: 8 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 25-01-2011
...
Startdato: 06-12-2010
Genoptaget arbejde: 15 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 25-01-2011
...
Startdato: 20-12-2010
Genoptaget arbejde: 10 timer og 0 minutter
...
Oprettet d./af: 25-01-2011
...
Startdato: 27-12-2010
Genoptaget arbejde: 13 timer og 0 minutter"

I neurokirurgisk speciallægeerklæring af 24/11 2009 hedder det bl.a.:

"...
Arbejdsmæssige forhold
Eksploranden arbejder som administrationschef. Indtil UT havde hun normal arbejdstid, som efter UT er reduceret til 20-30 timer ugentligt. Er endvidere trådt ud af ledergruppen i firmaet. Eksploranden har vedlagt en seddel, hvor hun i telegramstil opremser symptomerne og følgerne efter UT, og den vedlægges min erklæring.
...
Diagnose

/distorsio columnae cervicalis, sequelae/
(følger efter forvridning af halsrygsøjlen)

Konklusion
Eksploranden er i bil blevet påkørt bagfra, mens hendes bil stadig var i fart, og hendes bil blev skubbet ca 100 meter fremad og kørte ind i en anden bil. Hun har efter dette symptomer, som opstod straks efter ulykkestilfældet i form af nakkesmerter og efterhånden også en række andre symptomer (se ovenfor), hvoraf de væsentligste er hovedpinetendens, murren og stikken i ansigtet, koncentrations- og hukommelsesvanskeligheder og reduceret social aktivitet. Symptomerne er almindelige i sådanne tilfælde, og samtlige symptomer må skønnes at være resultatet af ulykkestilfældet. Der er ikke sket bedring igennem en længere periode, og der kan ikke anvises behandling, hvorfor symptomerne må antages at være varige.
Eksploranden opretholder sit sædvanlige arbejde, om end på noget nedsat tid, og hun må formenes at kunne gøre dette i fremtiden."

Af generel helbredsattest af 26/10 2010 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"1. Sygehistorie
...
62-årig kvinde blev 28-08-2008 påkørt i bil bagfra indlagt på ... Amtssygehus hvor man konstaterer whiplash. Der foretages røntgen uden tegn til fraktur. Efterfølgende sygemeldt i en måneds tid. Påbegyndt fysioterapi. Sat i smertebehandling.
Pt genoptager arbejdet efter ca 1 måned, deltids. Trods smertebehandling uændrede klager over nakkesmerter. Disse forværres ved belastning og når pt sidder for længe. Gradvist tilkommer problemer med hukommelsen. Kører hurtigt træt. Nattesøvnen påvirket. Har koncentrationsproblemer.
Fortsætter jobbet deltids men må i perioder mindske timeantallet for at kunne gennemføre en arbejdssituation.
Situationen har været stationær gennem det sidste halve år. Har kunnet klare en arbejdsbyrde på 16-20 timer.
Ud over smerter i nakke er der smerter fra venstre skulder ved belastning.
...
Medicin
Fortamol 1-2 tabletter x 1-4 daglig
...
2 Objektiv undersøgelse, især med henblik på de aktuelle helbredsklager

Upåfaldende
Højde 162 cm Vægt 72 kg
Ikke aggraverende eller appellerende. Neutralt stemningsleje
Øjne Egale naturlig lysreagerende pupiller
Collum Ingen struma
Stet pulm Vesikulær respiration
Stet cordis BT 140/80 Ingen mislyde
Abdomen Ingen organmegali
Columna cervicalis Fri bevægelighed
Palpationsømhed af paravertebrale muskulatur
Ekstremiteter Frie led Naturlig kraft og tonus Egale reflekser.
...
5 Beskrivelse af funktionsevnen

Beskrivelse al patientens sædvanlige arbejdsfunktion med begrundet angivelse af hvad patienten ikke længere kan påtage sig

62-årtg kvinde arbejder som økonomichef. Efter uheld for 2 år siden arbejdsreduktion på baggrund af uheld i form af piskesmæld. Der forventes ingen bedring. Tilstanden skønnes stationær."

I en kommunal redegørelse udarbejdet i henhold til § 70a i lov om aktiv beskæftigelsesindsats hedder det bl.a.:

"Det drejer sig om [klageren], der blev påkørt bagfra i august 2008 i en alvorlig trafikulykke og er diagnosticeret til at lide af følger efter whiplash/forvridning af rygsøjlen.
Det vurderes nu, at [klagerens] arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat i alle erhverv, pga hendes følger efter whiplash. Det er lægeligt vurderet af bl a speciallæge i neurokirurgi og af

egen læge i generel helbredsattest af d 26 10 2010, at [klagerens] tilstand er stationær, behandlingsmulighederne udtømte og, at der er overensstemmelse mellem diagnosen og [klagerens] symptomer, konstant hovedpine, nakkesmerter, søvnbesvær og kognitive problemer i form af hukommelsesbesvær, koncentrationsbesvær, manglende overblik og nedsat stresstærskel. Arbejdsevnen er gennem de sidste to år reduceret og [klageren] har været deltidssygemeldt i længere tid, og hvorfor der er foregået en reel vurdering af arbejdsevnen på arbejdspladsen ved hjælp af ... fra ..., som også har udfærdiget et notat herom, som er vedlagt denne profil. [Klagerens] arbejdstid er gennemsnitlig på 16,25 timer per uge, inklusiv en ugentlig hjemmearbejdsdag og daglige restitutionspauser. Det er anslået, at [klageren] er ca 80 % effektiv i hendes arbejdstid.
Således vurderes den effektive arbejdstid at være 14 timer ugentlig.
Det vurderes ikke muligt at opnå tilsvarende skånehensyn, som der er opnået på nuværende arbejdsplads, og samtidig vurderes arbejdsevnevurderingen fra ... og den langvarige deltidssygemelding at være tilstrækkelig dokumentation for effektiv arbejdstid. Det vurderes, at der ikke kan peges på andre brancher eller stillinger, hvor [klagerens] skånebehov vil kunne opfyldes i lige så høj og omfattende grad, hvorved det synes åbenlyst formålsløst at afklare [klagerens] praktiske arbejdsevne yderligere.
Idet der er tale tidsreduktion på dagligt basis og uden mulighed for fortsat tilknytning til det ordinære arbejdsmarked, vurderes revalideringsmulighederne udtømte, også set i lyset af de nedsatte kognitive færdigheder.
Der er vurderet hvorvidt at § 56 aftale, personlig assistance og mentorordning kunne indgå som kompenserende tilbud, men vurderingen er, at disse muligheder ikke alle kan fastholde [klageren] i beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked. For så vidt angår hjælpemidler og særlig indretning af arbejdsplads, har arbejdsgiveren allerede taget tiltag hertil, som dog ikke er tilstrækkelig kompenserende i forhold til fastholdelsen på det ordinære arbejdsmarked.
På baggrund af ovenstående indstilles [klageren] til fleksjob - mhp fortsat tilknytning til nuværende arbejdsgiver ..."

Af brev af 15/2 2011 fra kommunens jobcenter til klageren fremgår, at hun pr. 1/3 2011 er fundet berettiget til fleksjob med løntilskud.

På baggrund af sagens oplysninger gav selskabet afslag på bidragsfritagelse og udbetaling af invalidepension. Afgørelsen blev meddelt klageren ved brev af 31/3 2011.

Klageren var utilfreds med afgørelsen, hvorfor hun rettede henvendelse til en advokat, som sendte brev af 10/5 2011 til selskabet. Af dette brev fremgår:

"Jeg skal til Deres orientering oplyse, at min klient pr. 1. marts 2011 er tilkendt fleksjob med en ugentlig arbejdstid på 14 timer og med 2/3 løntilskud. Jeg gør særligt opmærksom på, at løntilskuddet er bevilget med udgangspunkt i en fuldtidsansættelse, idet min klient var fuldtidsansat på ulykkestidspunktet.

Det er korrekt, at min klient efter ulykken har nedsat sin arbejdstid til 27 timer og senere til 20 timer ugentligt, hvilket imidlertid var forårsaget af, at min klient efter ulykken ikke kunne opretholde en fuldtidsstilling.

Jeg gør ligeledes opmærksom på, at min klient før ulykken var ansat som regnskabschef med deraf følgende ansvar for virksomhedens økonomi, og at min klient efter ulykken alene har kunne bestride rutinemæssige opgaver på væsentlig nedsat tid. At virksomheden har indvilget i at beholde min klient, skyldes alene en oparbejdet goodwill igennem mange års ansættelse.

Jeg er fuldt opmærksom på, at Deres vurdering af min klients berettigelse til invalidepension ikke sker ud fra samme kriterier som tilkendelsen af fleksjob. Det er dog min opfattelse, at det klart fremgår af vedlagte kopi af de kommunale akter, at min klients visitation til fleksjob **alene** skyldes færdselsulykken.

Jeg skal på baggrund af ovennævnte anmode Dem om at revurdere Deres afslag på udbetaling af invalidepension."

Efter fornyet gennemgang af sagen fastholdt selskabet afgørelsen ved brev af 10/6 2011 til klagerens daværende advokat.

Efter endnu en henvendelse fra advokaten fastholdt selskabet igen afgørelsen ved brev af 14/10 2011 til klageren.

Den 2/11 2011 har klageren indbragt sagen for nævnet. Af klageskemaet fremgår:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.

Den 28/8-2008 blev jeg i min bil påkørt bagfra. Jeg har fået diagnosen piskesmæld. På tidspunktet for ulykken var jeg fuldtidsansat som administrationschef. Efter ulykken er jeg ansat som kontorass. på fleksjob 14 timer om ugen med 2/3 tilskud.
Jeg har været ansat i firmet i mere end 20 år, derfor var de venlige overfor mig i min situation efter ulykken.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Invalidepension + bidragsfritagelse."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor i brev af 22/11 2011 bl.a. anført:

"**Begrundelse**
...
AP Pension har til brug for vurderingen af klagers erhvervsevne indhentet en lang række helbredsmæssige oplysninger fra ... Kommune, herunder lægelig dokumentation.

Det fremgår af sagen, at klager efter påkørslen d. 28. august 2008 var sygemeldt et par uger, hvorefter hun medio september 2008 genoptog sit arbejde.
...
Speciallægens objektive undersøgelse [neurokirurgisk speciallægeerklæring af 24/11 2009]

viser normale forhold. Tilsvarende viser egen læges objektive undersøgelse normale forhold. Der er således alene tale om subjektive klager, der ikke understøttes af objektive fund.

Det fremgår af speciallægeerklæringen, at symptombilledet må anses for varigt, og at klager på baggrund af undersøgelsen formenes i fremtiden at kunne opretholde en arbejdstid på 20-30 timer som aktuelt på undersøgelsestidspunktet.

På baggrund af ovenstående, finder AP Pension det dokumenteret, at klagers helbredstilstand senest pr. 24. november 2009 er varig.

...

Midlertidige ydelser

Det fremgår af sagen, at klager efter, medio september 2008 at have genoptaget sit arbejde, herefter i en periode selv afholdt udgiften til lønnedgang og herefter i en længere periode har været deltidssygemeldt, ligesom hun er udtrådt af ledelsesgruppen på arbejdspladsen.

...

Det fremgår af sygedagpengesagen, at klager i 2009 løbende øger arbejdstiden og, at der forventes snarlig raskmelding. Det fremgår endvidere, at klager dog **under alle omstændigheder, uanset sygdom planlægger at gå ned i tid, når hun fylder 62 år i februar 2010.**

...

Som det fremgår af de lægelige oplysninger, var klagers helbredstilstand senest pr. 24. november 2009 stationær. Der er ingen lægelig indikation for forværring af tilstanden siden. I perioden frem til 24. november 2009 har vi ikke oplysninger om længerevarende fuldtidssygemeldinger. Af de kommunale oplysninger i **Bilag ...** følger, at klager i perioden fra januar 2009 til 26. oktober 2009 arbejdede mellem 24 og 32 timer ugentligt. Allerede af denne grund, har det formodningen imod sig, at hendes erhvervsevne frem til 24. november 2009 skulle være nedsat med mindst ½. Dertil kommer, at der ikke er objektive lægelige fund, der støtter klagers subjektive klager, og at klager anvender almindelig smertestillende håndkøbsmedicin mod svage smerter.

AP Pension finder på baggrund af ovenstående ikke grundlag for at tilkende *midlertidig* invalidepension, idet selskabet ikke finder det dokumenteret, at klagers erhvervsevne i en periode på over 3 måneder var nedsat med mindst ½ på grund af sygdom eller ulykke inden den 24. november 2009.

Varigt erhvervsevnetab

Følgende betingelser skal i henhold til aftalegrundlaget være opfyldt for udbetaling af invalidepension og bidragsfritagelse ved *varigt* erhvervsevnetab:

1. at den nedsatte indtjeningsevne udelukkende skyldes helbredsmæssige forhold (helbredsmæssigt kriterium),
2. at forsikrede ikke er i stand til at tjene mere end ½ af hvad der er sædvanligt for personer uden nedsat erhvervsevne på samme egn med samme uddannelse og alder, (økonomisk kriterium) og
3. at bedømmelsen sker i ethvert erhverv under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse, og at
4. tilstanden skal være varig.

Ved vurderingen tages udgangspunkt i forsikredes helbredsmæssige forhold ud fra de foreliggende lægelige oplysninger, hvorefter der foretages en lægelig vurdering af, hvad personer med samme dokumenterede lidelse normalt evner.

Det har derfor i henhold til ordlyden og praksis ingen betydning for udmålingen af erhvervsevnenedsættelsen, om forsikredes evne til indtjening er nedsat på grund af andre forhold, som for eksempel alder, arbejdsrelevante ønsker eller personlige og sociale forhold.

AP Pension er opmærksom på, at klager er 63 år. Alder indgår imidlertid ikke i vurderingen af erhvervsevnen, jf. forsikringsbetingelserne, og klagers alder er således vurderingen af klagers erhvervsevne i ethvert erhverv uvedkommende, idet det vil være i strid med aftalegrundlaget at inddrage alder som kriterium. Tilsvarende gælder ønsker om gradvis nedtrapning af arbejdstid inden pensionering.

Ved vurderingen af klagers erhvervsevne, har AP Pension lagt vægt på følgende:

- at der ikke er nogen objektive lægelige fund, der støtter de subjektive klager,
- at klagers medicinforbrug begrænser sig til almindelig smertestillende håndkøbsmedicin mod svage smerter
- at klager inden tilkendelsen af fleksjob arbejdede 20 timer om ugen + kørsel 100 km. hver vej til og fra arbejde, og at der ikke er dokumentation for forværring herefter,
- at klager arbejder gennemsnitligt 16,25 time om ugen i fleksjob og herudover **kører 100 km. hver vej** til og fra arbejde 3 dage om ugen.

AP Pension skal endvidere anføre, at dersom man skal foretage en vurdering af den tabte erhvervsevne på grund af sygdom, skal dette ske i forhold til den tidligere arbejdstid. Siden januar 2010 har klager haft en aftalt arbejdstid på 27 timer. Ved en afgørelse af, om erhvervsevnen er nedsat med mindst ½, må der således tages udgangspunkt i de 27 timer og ikke en 37-timers stilling.

AP Pension finder det på baggrund af ovenstående og den lægelige dokumentation ikke dokumenteret, at klagers erhvervsevne er varigt nedsat med mindst ½ i ethvert erhverv på grund af sygdom eller ulykke.

AP Pension finder det endvidere sandsynligt, at arbejdstiden ville kunne øges, dersom klager ikke skulle bruge så megen tid i bil på vej til og fra arbejde, herunder i form af nakkebelastende siddestilling og krav til koncentration ved bilkørsel. Det fremgår i øvrigt af den generelle helbredsattest **(Bilag ...),** at klagers tilstand forværres ved at sidde for længe. Den lange køretid må således forventes at forværre klagers tilstand. AP Pension finder dermed ikke, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad i ethvert erhverv.

AP Pension skal i relation til ovenstående henvise til Ankenævnet for Forsikrings kendelse nr. 78.758, hvor der tilsvarende primært var tale om subjektive klager uden objektive fund, samt et medicinforbrug, der begrænsede sig til alm. smertestillende håndkøbsmedicin. Der skal endvidere henvises til dom afsagt af retten i Odense d. 28. september 2011 i sag nr. BS 5-2601/2009. Retten lagde i dommen vægt på, at helbredstilstanden var uforandret siden skadestidspunktet, hvorfor retten stillede spørgsmålstegn ved baggrunden for nedgang i arbejdstid. Herudover pointerede retten, at '*det spiller ligeledes ind på vurderingen, at der ikke er gjort egentlige, objektive, lægelige fund, som nærmere kan forklare [sagsøgers] kroniske smertesyndrom. Den heraf følgende tvivl om skadens nærmere betydning for erhvervsevnen må bevismæssigt komme [sagsøger] til skade'.*

Den kommunale sag

Det fremgår af de kommunale akter, at klager d. 15. februar 2011 blev tilkendt fleksjob pr. 1. marts 2011 **(Bilag ...).** Klager er ansat i den virksomhed, hvor hun har arbejdet som økonomichef i mange år. Klager arbejder ca. 16,25 timer fordelt på 4 dage om ugen, hvoraf den ene er en hjemmearbejdsdag. Virksomheden er beliggende i ..., og klager bor i ... Ud over

arbejdstiden har klager således en transport på 100 km. hver vej de tre dage om ugen, hvor hun arbejder i ...
...
På baggrund af sygemeldingsforløbet ..., kan det konstateres, at arbejdstiden netop er gået væsentligt ned efter det fyldte 62. år. Der er ingen dokumenteret forværring af helbredstilstanden, og AP Pension finder på denne baggrund, at der er en formodning for, at nedgangen i arbejdstid både skyldes sygdom og et ønske om at gå ned i tid.

Det fremgår antydningsvis af de kommunale akter, at der er forsøgt arbejdsprøvning i nærområdet uden resultater, men der foreligger ingen dokumentation herfor i det materiale, som AP Pension har modtaget ved at indhente oplysninger fra ... Kommune. ... Kommune har herefter tilkendt fleksjob.

AP Pension skal gøre opmærksom på, at selskabet ikke er bundet af den kommunale vurdering og tilkendelse af fleksjob, idet der henvises til forsikringsbetingelsernes § 32. Kommunen tilkender fleksjob efter arbejdsevnekriteriet, idet der inddrages 12 elementer i vurderingen af arbejdsevnen. Kommunen inddrager således hensyn til uddannelse, arbejdsmarkedserfaring, interesser, sociale kompetencer, omstillingsevne, indlæringsevne, arbejdsrelevante ønsker, præstationsforventninger, arbejdsidentitet, bolig og økonomi, sociale netværk og helbred.

Som det fremgår af den kommunale sag, har klager haft et stærkt ønske om at kunne fortsætte på den virksomhed, hvor hun har arbejdet i over 20 år. Det fremgår endvidere i foråret 2011, at klager over for kommunen gav udtryk for at kunne klare 16-20 timers arbejde om ugen. Hertil kommer kørsel.

AP Pension ser i øvrigt ingen lægelig dokumentation for den kommunale sagsbehandlers konklusion i redegørelse i hht. LAB § 70a **(Bilag ...)** om, at de helbredsmæssige gener arbejdsevnen varigt og væsentlig til under det halve - uanset hvilket erhverv man måtte pege på. Vurderingen er umiddelbart udokumenteret og ikke lægeligt funderet.

Uanset afgørelsens ordlyd i **Bilag ...** samt den kommunale sagsbehandlers vurdering af klagers helbred i redegørelse i hht. LAB § 70a **(Bilag ...),** finder AP Pension på baggrund af dokumentationen i øvrigt, at der ved tilkendelse af fleksjob er anvendt kriterier, der ligger ud over de rent lægelige. Dette er i overensstemmelse med de offentligretlige tilkendelseskriterier, hvorefter kommunen netop skal inddrage 12 kriterier ved vurderingen af arbejdsevnen. AP Pension skal i den forbindelse henvise til praksis, herunder AfF 76.159, 74.563 og 78.709.

AP Pension skal dermed gøre opmærksom på, at kriteriet ved tilkendelse af fleksjob
er væsentligt anderledes end det kriterium, som AP Pension bruger, når vi vurderer erhvervsevnen i henhold til forsikringsbetingelserne, og der ses da også under sagens behandling at være inddraget hensyn til klagers ønsker om at fortsætte hos den virksomhed, hvor hun havde været ansat i mere end 20 år, og yderligere afprøvning af erhvervsevnen er undladt, af hensynet til '*risikoen for at [klageren] ellers ville stå overfor en opsigelse fra nuværende beskæftigelse',* jf. **Bilag ....**

Konklusion
På ovenstående baggrund fastholder AP Pension, at klager ikke er berettiget til udbetaling af invalidepension og præmiefritagelse, idet AP Pension ikke finder det dokumenteret, at klagers erhvervsevne er nedsat varigt med mindst ½ i ethvert erhverv på grund af sygdom eller ulykke.

AP Pension har under sagen overvejet, om der var grundlag for at udbetale midlertidige ydelser. Selskabet har dog ikke fundet dokumentation for, at klagers erhvervsevne inden d. 24. november 2009, hvor klagers tilstand var stationær, var nedsat med mindst ½ på grund af sygdom eller ulykke i en periode, der rækker ud over de 3 måneders karens. AP Pension fastholder på denne baggrund tilsvarende, at der ikke er grundlag for udbetaling af midlertidig invalidepension med samtidig præmiefritagelse."

Herefter har klageren i brev af 8/12 2011 til nævnet anført:

"Jeg tager Fortamol som smertestillende medicin, Fortamol er mod moderate smerter og receptpligtig medicin, jeg tager ca. 100 stk. pr. måned, men det er ikke altid jeg kan fjerne smerten med pillerne.

Der bliver udtrykt at jeg har arbejdet flere timer end jeg gør nu, dette er rigtigt, men jeg må gøre opmærksom på, at da jeg var ansat som administrationschef var der ting som f.eks. lønninger, betalinger m.m., som skulle gøres, det gjorde jeg indtil vi fik ansat en afløser, på trods af jeg havde det meget dårligt.

Der bliver også antydet at jeg ønskede at gå ned i tid, dette var dog urealistisk da min økonomi ikke kunne bære en lønnedgang, idet jeg jo ikke kunne beholde min stilling på deltid. Udtalelsen til Kommunen fremkom under en samtale, hvor de sagde at de ikke kunne hjælpe mig mere, derfor svarede jeg at så måtte jeg se om jeg kunne komme på delvis efterløn."

Efterfølgende har selskabet i brev af 13/12 2011 til nævnet bemærket:

"Vi finder særlig anledning til atter at fremhæve det forhold, at klager, hvis erhvervsevnenedsættelse skyldes whiplash, arbejder i ... og bor i ..., hvilket indebærer en flere timer lang transporttid i egen bil. Det bemærkes i denne forbindelse, at det ikke indgår i vurdering af erhvervsevnen, om der rent faktisk er job til rådighed, som forsikrede vurderes at kunne bestride, men om der er helbredsmæssige forhold, som hindrer at forsikrede kan tjene ½ eller derover af hvad andre med hendes alder og uddannelse kan tjene."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**3.2. Invaliditet (AP Pension)**

§ 32. Definition af invaliditet/erhvervsevnenedsættelse

Fællesregler for midlertidig erhvervsevnenedsættelse og varig erhvervsevnenedsættelse

...

Midlertidig erhvervsevnenedsættelse

Ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde som følge af sygdom/ulykke.

Dækningsberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter AP Pensions skøn - pga. sygdom eller ulykke ikke længere skønnes at være i stand til ved egen arbejdsindsats at oppebære en indtægt, der er mere end 1/3 henholdsvis 1/2 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse kan tidligst ske efter karensperiodens udløb, jf. § 35, stk. 1.

Udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse kan ske i begyndelsen af perioden med nedsat erhvervsevne og for en begrænset periode.

Når AP Pension har vurderet, at forsikrede varigt har mistet den generelle erhvervsevne, ophører forsikredes ret til udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse.

Udbetaling efter reglerne om midlertidig erhvervsevnenedsættelse ophører senest efter 24 måneder.

...

Varig erhvervsevnenedsættelse

Fortsætter forsikrede med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at forsikredes fremtidige erhvervsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes generelle erhvervsevne varigt er nedsat med 2/3 eller 1/2.

Ved generel erhvervsevne forstås evnen til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv.

Vurderingen af forsikredes generelle erhvervsevnenedsættelse foretages under alle omstændigheder senest, når forsikrede har været midlertidig uarbejdsdygtig i 24 måneder. AP Pension kan dog for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af den varige erhvervsevnenedsættelse. Så længe udskydelsen varer, fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidig erhvervsevnenedsættelse.

Forsikredes generelle erhvervsevne anses for varigt at være nedsat i dækningsberettiget grad, når forsikrede - efter AP Pensions skøn - ikke længere er i stand til at oppebære en indtægt på mere end 1/3 henholdsvis 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Forsikredes eventuelle tilkendelse af offentlig førtidspension medfører ikke, at der er ret til udbetaling af forsikringsydelsen, da tilkendelseskriterierne for offentlig førtidspension er forskellige fra forsikringsbetingelserne. Det samme gælder for visitation til fleksjob og andre beskæftigelsesordninger med offentlige ydelser og tilskud.

...

§ 36. Bidragsfritagelse

Stk. 1. AP Pension overtager den aftalte bidragsbetaling til AP NetLink, hvis den forsikredes erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettiget grad i det antal måneder, som fremgår af pensionsoversigten."

Nævnet udtaler:

På det foreliggende grundlag finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens midlertidige/specifikke erhvervsevne har været nedsat med mindst halvdelen i mere end 3 må-

neder. Nævnet finder i øvrigt ikke grundlag for at kritisere, at selskabet fra den 24/11 2009 er overgået til vurdering af den varige/generelle erhvervsevne. På det foreliggende grundlag finder nævnet det heller ikke godtgjort, at den generelle erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettigende grad ud over karenstiden på 3 måneder. Efter det oplyste kan nævnet således ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson